

**“ЭЧМИАДЗИН”
ОФИЦИАЛЬНЫЙ ЖУРНАЛ
ЭЧМИАДЗИНСКОГО КАТОЛИКОСАТА
(май 2007 г.)**

1. Его Святейшество Гарегин II, Католикос всех армян награжден высшим орденом НКР “Григор Лусаворич”, 27 мая 2007 г. (с. 3-4).
2. Католикос всех армян поздравил Патриарха Московского и Всея Руси по случаю восстановления единства Русской Православной Церкви и подписания Декларации Объединения между Московским Патриархатом и Русской Церковью Зарубежья в Кафедральном соборе Христа Спасителя в Москве 17-ого мая (с. 5).
3. Новопосвященные священники призваны к служению в Первопрестоле и в разных епархиях Армянской Церкви (с. 6).
4. Поздравительное послание Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян по случаю Дня Победы и Мира, 9 мая 2007 г. (с. 7).
5. Слово благословения Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян по случаю Дня Независимости, 28 мая 2007 г. (с. 8).
6. Поздравительное послание Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян по случаю Дня благословения выпускников школ, 24 мая 2007 г. (с. 9).
7. Слово Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян на церемонии похорон певицы Гоар Гаспарян, 19 мая 2007 г. (с. 10).
8. Патриаршие награды (пожалование в мае Его Святейшеством Гарегиним II, Католикосом всех армян ордена “Св. Нерсес Шнорали” г-ну Коваленко Шахгелдян (Котайкская епархия) и г-ну Каро Дердзакяну (Западная армянская епархия США))-(с. 11).
9. Патриаршее распоряжение (объявлен расстриженным архиепископ Анания Арабаджян)-(с. 12).

ПРОПОВЕДИ

10. Проповедь архимандрита Зарега Кабагяна в Кафедральном Соборе Первопрестольного Св. Эчмиадзина в праздник Явления Св. Креста, 6 мая 2007 г. (с. 13-18).
11. Проповедь архимандрита Момика Саркисяна в Кафедральном Соборе Первопрестольного Св. Эчмиадзина, 13 мая 2007 г. (с. 19-21).
12. Проповедь архимандрита Егише Аветисяна в Кафедральном Соборе

Первопрестольного Св. Эчмиадзина в праздник Второго Вербного Воскресенья, 20 мая 2007 г. (с. 22-23).

ЦЕРКОВНОЕ

13. **ДЬЯКОН ТИГРАН БАГУМЯН** – Об одном свидетельстве Иоанна Златоуста (научное исследование)-(с. 24-30).
14. **КАЛАШЯН А. Г.** – Западная Церковь в период полемик о Св. Троице в 50-е годы IV века (научное исследование)-(с. 31-40).

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

15. **ВРЕЖ МКРТИЧЕВИЧ ВАРДАНЯН** – Борьба Овнана Одзнеци за сохранение чистоты армянского вероисповедания (историковедческое исследование)-(с. 41-49).
16. **КАРЕН МАТЕВОСЯН** – Новые хронологические сведения из рукописей Самвела Анеци (историковедческое исследование)-(с. 50-59).
17. **СЕРГЕЙ АРУТЮНЯН** – Из истории монастыря Мармашен (историковедческое исследование)-(с. 60-69).
18. **ВАНО ЕГИАЗАРЯН** – Духовные айрены (филологическое исследование)-(с. 70-81).
19. **ЭДГАР ГАГИКОВИЧ ОГАНЕСЯН** – Габриел Айвазовский как представитель национально-консервативного течения (историковедческое исследование)-(с. 82-86).
20. **ГЕНРИХ ХАРАТЯН** – Из истории женского скита Св. Степанос в Тбилиси и игуменьи княжны Рипсимэ Таирянц (историковедческое исследование)-(с. 87-91).
21. **ХАЧИК САМВЕЛЯН** – Из летописи жизни и деятельности Комитаса (историковедческое исследование)-(с. 92-109).
22. **АВЕТИС АМАЯКОВИЧ АРУТЮНЯН** – Первое временное правительство Ван-Васпуракана (историковедческое исследование)-(с. 110-119).
23. **АШОТ АЙРУНИ** – Отношения Республики Армения и Германии в июне-июле 1918 г. (историковедческое исследование)-(с. 120-139).
24. **АШОТ НЕРСИСЯН** – Арам Манукян и создание армянской государственности (историковедческое исследование)-(с. 140-149).

РЕЦЕНЗИЯ

25. **АЗАТ БОЗОЯН** – Важное и подробное издание (о книге Хуберта Кауфхолда “Краткий словарь Христианского Востока”, второе изд., Висбаден, 2007, 665 с.)-(с. 150-153).

БЫЛЬ

26. **ИЕРОМОНАХ МАМБРЕ ТАШЧЯН** – По Божьему благословению я возвратился к земной жизни (личное воспоминание)-(с. 154-155).

В СВЯТОМ ПЕРВОПРЕСТОЛЕ И В ЕПАРХИЯХ

27. Заново освящена церковь Св. Богоматери села Алапарс Котайкского региона, 9 мая 2007 г. (с. 156).
28. Очередное завоевание духового оркестра “Последователи Варданидов” Гугаркской епархии (20 мая оркестр, как победитель конкурса, был удостоен грамоте Министерства образования и науки РА)-(с. 157).

Вести из армянской епархии Грузии

29. Мероприятия, посвященные Победе в Великой Отечественной войне и 15-летию освобождения Шуши в Армянской епархии Грузии, 9 мая 2007 г. (с. 158-159).
30. В Тбилиси был отмечен Праздник Роз (Вардатон) Саят-Новы, 27 мая 2007 г. (с. 159-160).
31. В Доме Айордац Москвы состоялась встреча с армянами ветеранами Великой Отечественной войны, 8 мая 2007 г. (с. 161).
32. Отмечено 60-летие рукоположения в священники Его Высокопреосвященства архиепископа Егише Кизиряна (помещена также биография Владыки), 20 мая 2007 г. (с. 162-164).

В армянском пастырстве Италии

33. Прием в общине Милана (прием, организованный армянской общиной Италии в честь бывшего президента Исламской Республики Иран Айатоллы Мохаммеда Хатами), 8 мая 2007 г. (с. 165).
34. Вручение послания Патриаршего благословения и орденов “Св. Нерсес Шнорали” в церкви Св. Сорока Младенцев в Милане, 13 мая 2007 г. (с. 165-166).
35. Защита докторской диссертации архимандритом Ареном Шагиняном в Риме, 23 мая 2007 г. (с. 166).
36. Его Святейшество Папа Римский Бенедикт XVI в Сан-Пауло, 9-10 мая 2007, (с. 167).

МЕЖЦЕРКОВНЫЕ СВЯЗИ

-
37. Пятая встреча экуменических должностных лиц ВСЦ в Женеве, 7-9 мая 2007 г. (с. 168-169).

АУДИЕНЦИИ В ПЕРВОПРЕСТОЛЬНОМ СВЯТОМ ЭЧМИАДЗИНЕ

38. Аудиенция у Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян паломников-католиков, 23 мая 2007 г. (с. 170).
39. Аудиенция у Его Святейшества Гарегина II, Католикоса всех армян Артура Абраама, 10 мая 2007 г. (с. 171).
40. Визит министра внутренних дел Польши Януша Качмарека в Первопрестольный Св. Эчмиадзин, 30 мая 2007 г. (с. 171).
41. Краткие церковные новости. Информация о Святых Литургиях, проповедях и других церемониях в Кафедральном соборе и Первопрестольном Святом Эчмиадзине в течение мая 2007 г. (с. 172).

“ETCHMIADZIN”
OFFICIAL MONTHLY REVIEW OF
HOLY ETCHMIADZIN
(May 2007)

1. His Holiness Karekin II, Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians, was decorated with the Medal of “Saint Gregory the Illuminator”, highest insignia of the Republic of Nagorno Karabakh, May 27, 2007 (p. 3-4).
2. Congratulation of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians to His Holiness Alexy II, Patriarch of Moscow and All Russia on the occasions of reunification of the Russian Orthodox Church and of signing a unification statement between the Moscow Patriarchate and the Russian Orthodox Church Outside of Russia on May 17 in the Cathedral of Christ the Savior (p. 5).
3. The newly ordained priests were nominated to serve in the Mother See of Holy Etchmiadzin and different dioceses of the Armenian Church (p. 6).
4. Message of Congratulations of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians on the occasion of the Day of Victory and Peace, 9 May 2007 (p. 7).
5. Message of blessing of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians on the occasion of Independence Day, May 28, 2007 (p. 8).
6. Message of Congratulations of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians on the occasion of Graduation Day, May 24, 2007 (p. 9).
7. Message of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians during the funeral of outstanding singer Gohar Gasparian, May 19, 2007 (p. 10).
8. Pontifical Awards (Order of “St. Nerses the Graceful” granted by His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, during May 2007 to Mr. Kovalenko Shahgaldian (Diocese of Kotayk) and Mr. Karo Derdzakian (Western Diocese of the Armenian Church of North America)) - (p. 11).
9. His Eminence Archbishop Anania Arabajian was defrocked by the order of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians (p. 12).

SERMONS

10. Sermon delivered by Rev. Fr. Zareh Kabaghian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy on the Feast of the Apparition of the Holy Cross, May 6, 2007 (p. 13-18).
11. Sermon delivered by Rev. Fr. Momik Sargsian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy, May 13, 2007 (p. 19-21).

12. Sermon delivered by Rev. Fr. Yeghishe Avetisian in the Cathedral of Holy Etchmiadzin during the celebration of Divine Liturgy on the Feast of the Second Palm Sunday, May 20, 2007 (p. 22-23).

RELIGIOUS AND ECCLESIOLOGICAL STUDY

13. **DEACON TIGRAN BAGHUMIAN** – A Testimony of St. John Chrysostom (research) – (p. 24-30).
14. **A. G. KALASHIAN** – The Western Church during Trinitarian Polemics in 350s (research) – (p. 31-40).

HISTORICAL AND PHILOLOGICAL STUDIES

15. **VREZH MKRTICH VARDANIAN** – Struggle of Hovhan of Odzun for Keeping Intact the Armenian Faith (historical research) – (p.41-49).
16. **KAREN MATHEVOSSIAN** – New Chronological Units in Manuscripts of Samvel of Ani (historical research) – (p.50-59).
17. **SERGEY HARUTIUNIAN** – The Monastery of Marmashen (historical research) – (p.60-69).
18. **VANO YEGHIAZARIAN** – Spiritual Hayrens (philological research) – (p. 78-96).
19. **EDGAR GAGIK HOVHANNISSIAN** – Gabriel Ayvazovski as a Representative of National-Conservative Faction (historical research) – (p. 82-86).
20. **HENRIK KHARATIAN** – The History of St. Stephen Nunnery of Tbilisi and Abbess and Princess Hripsime Tahirians (historical research) – (p. 87-91).
21. **KHACHIK SAMVELIAN** – Excerpts from the Chronicles of Komitas' life and works (historical research) – (p. 92-109).
22. **AVETIS HMayak HARUTIUNIAN** – The First Provisional Government of Van-Vaspourakan (historical research) – (p. 110-119).
23. **ASHOT HAYRUNI** – Relations between the Republic of Armenia and Germany in June-July 1918 (historical research) – (p. 120-139).
24. **ASHOT NERSISSIAN** – Aram Manoukian and the Creation of New Statehood in Armenia (historical research) – (p. 140-149).

LITERARY REVIEW

25. **AZAT BOZOYAN** – An Important and Detailed Encyclopedia (On the book “Kleines Lexikon des Christlichen Orients, Herausgegeben von Hubert Kaufhold, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 2007, XLV+655 S.) - (p. 150-153).

REALITY

26. **REV. FR. MAMBRE TASHCHIAN** – With God’s Blessing I Returned to Earthly Life (personal recollection) – (p. 154-155).

IN THE MOTHER SEE AND THE DIOCESES

27. Re-Consecration of Holy Mother of God Church in the village of Alapars of Kotayk region, May 9, 2007 (p.156).
28. New achievements of “Descendants of Vartanids” brass band of the Diocese of Gougark (the brass band was awarded a diploma by the Ministry of Education and Science of the Republic of Armenia as the winner of the Concourse-Festival on May 20, 2007) - (p. 157).

In the Armenian Diocese of Georgia

29. Events dedicated to the Victory Day of the Great Patriotic War and the 15th anniversary of the Liberation of Shushi in the Armenian Diocese of Georgia, May 9, 2007, (p. 158-159).
30. Celebration of Rose feast of Sayat-Nova in Tbilisi, May 27, 2007 (p. 159-160).
31. Meeting with the Armenian veterans of the Great Patriotic War in the Youth Center of Moscow, May 8, 2007 (p. 161).
32. Celebration of the 60th anniversary of priestly ordination of His Eminence Archbishop Yeghishe Kizirian (His Eminence’s biography), May 20, 2007 (p. 162-164).

In the Armenian Community of Italy

33. Reception in the Armenian community of Milan (the Armenian community of Italy hosted Ayatollah Mohammad Khatami, ex-president of the Islamic Republic of Iran) May 8, 2007 (p. 165).
34. Orders of “St. Nerses the Graceful” and Pontifical Letter of Blessing were granted in Forty Martyrs Church of Milan, May 13, 2007 (p. 165-166).
35. Rev. Fr. Aren Shaheenian defended his doctoral thesis in Rome, May 23, 2007 (p. 166).
36. His Holiness Pope Benedictus XVI in Sao Paulo, May 9-10, 2007 (p. 167).

INTER-CHURCH NEWS

37. The fifth meeting of ecumenical officers in Geneva, Switzerland, May 7-9 2007 (p. 168-169).

AUDIENCES AT THE MOTHER SEE

38. Audience granted by His Holiness Karekin II to Catholic pilgrims, May 23, 2007 (p. 170).
39. Audience granted by His Holiness Karekin II to Arthur Abraham, May 10, 2007 (p. 171).
40. Visit of Mr. Janusz Kaczmarek, Minister of Internal Affairs of Poland to the Mother See of Holy Etchmiadzin, May 30, 2007 (p. 171).
41. Brief Church News. Information about the Divine Liturgies, sermons and other services held at the Mother See and the Cathedral of Holy Etchmiadzin during May 2007 (p. 172).

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը պարգևատրվեց ԼՂՀ բարձրագույն շքանշանով	3
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը շնորհավորել է Մոսկվայի և Համայն Ռուսիո Պատրիարքին	5
Նորած քահանաները ծառայության կոչվեցին Մայր Աթոռում և Հայ Եկեղեցու տարբեր թեմերում	6
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի շնորհավորական ուղերձը Հաղթանակի և Խաղաղության օրվա առիթով	7
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնության խոսքը Անկախության օրվա առիթով	8
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի շնորհավորական ուղերձը Շրջանավարտների օրհնության օրվա առիթով	9
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի խոսքը մեծանուն երգչուհի Գոհար Գասպարյանի հուղարկավորության ժամանակ	10
Հայրապետական գնահատություն	11
Հայրապետական տնօրինություն	12

ՔԱՐՈՋԻՈՍԱԿԱՆ

Տ. Զարեհ վարդապետ Կաբադյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Երևման Ս. Խաչի տոնին մատուցված Ս. Պատարագին	13
Տ. Մոմիկ վարդապետ Սարգսյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում մատուցված Ս. Պատարագին	19
Տ. Եղիշե վարդապետ Ավետիսյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Երկրորդ Ծաղկազարդի տոնին մատուցված Ս. Պատարագին	22

ԵԿԵՂԵՑԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԻԳՐԱՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ԲԱՂՈՒՄՅԱՆ - Ս. Հովհան Ոսկեբերանի մեկ վկայության մասին	24
Ա. Գ. ՔԱԼԱՇՅԱՆ - Արևմտյան Եկեղեցին IV դարի 50-ական թվականների երրորդաբանական բանավեճերի շրջանում	31

ՊԱՏՄԱ-ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՎՐԵԺ ՄԿՐՏՉԻ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ - Հովհան Օձնեցու պայքարը Հայոց դավանանքի անաղարտության պահպանման համար	41
ԿԱՐԵՆ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ - Ժամանակագրական նոր միավորներ Սամվել Անեցու ձեռագրերից	50
ՍԵՐԳԵՅ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ - Նորահայտ տվյալներ Մարմաշենի վանքի մասին	60
ՎԱՆՈ ԵՂԻԱԶԱՐՅԱՆ - Հոգևոր հայրեններ	70
ԷՂԳԱՐ ԳԱԳԻԿԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ - Գաբրիել Այվազովսկին որպես ազգային-պահպանողական հոսանքի ներկայացուցիչ	82
ՀԵՆՐԻԿ ԽԱՌԱՏՅԱՆ - Թբիլիսիի Ս. Ստեփաննոս կուսանաց անապատի և մայրապետ իշխանուհի Հռիփսիմե Թախիրյանցի մասին	87
ԽԱԶԻԿ ՍԱՍՎԵԼՅԱՆ - Կոմիտասի կյանքի և գործունեության տարեգրությունից	92
ԱՎԵՏԻՍ ՀՄԱՅԱԿԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ - Վան-Վասպուրականի առաջին ժամանակավոր կառավարությունը	110
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐՈՒՆԻ - Հայաստանի Հանրապետության և Գերմանիայի փոխհարաբերությունները 1918 թ. հունիս-հուլիս ամիսներին	120
ԱՇՈՏ ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ - Արամ Մանուկյանը և Հայոց նոր պետականության արարումը	140

Գրախոսական

ԱԶԱՏ ԲՈԶՈՅԱՆ - Մի կարևոր և հանգամանալի հանրագիտակ բառարան	150
---	-----

Եղելություն

Տ. ՄԱՄԲՐԵ ԱԲԵՂԱ ՏԱՇՅԱՆ - Օրհնությամբ Աստուծո վերադարձա երկրային կյանք	154
---	-----

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ ԵՎ ԹԵՄԵՐՈՒՄ

Վերածվեց Կոտայքի մարզի Ալափարս գյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցին	156
Գուգարաց թեմի «Վարդանանց հետնորդներ» փողային նվագախմբի հերթական նվաճումը	157

Լուրեր Վիրահայոց թեմից

Մեծ Հայրենականի հաղթանակին և Շուշիի ազատագրման 15-ամյակին նվիրված միջոցառումներ Վիրահայոց թեմում	158
---	-----

Թբիլիսիում նշվեց Սայաթնովյան Վարդատունը	159
Հանդիպում Հայրենական Մեծ պատերազմի հայազգի վետերանների հետ Մոսկվայի Հայորդյաց Տանը	161
Նշուեցաւ Գերշ. Տ. Եղիշէ արքեպիսկոպոս Կիզիբեանի քահանայական ձեռնադրութեան 60-ամեակը	162

Իտալիայի Հայոց Հովվությունում

Ընդունելություն Միլանի հայ համայնքում	165
Հայրապետական օրհնության գրի և «Ս. Ներսէս Շնորհալի» շքանշանների հանձնում Միլանի Սրբոց Քառասուն Մանկանց եկեղեցում	165
Տ. Առեն վարդապետ Շահենյանի դոկտորական թեզի պաշտպանությունը Հռոմում	166
Նորին Սրբութիւն Պենեղիկոսոս ԺԶ Պապը Սան Փաւլոյի մէջ	167

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԵՀԽ Էկումենիկ պաշտոնյաների հինգերորդ հանդիպումը Ժնևում	168
--	-----

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց կաթոլիկ ուխտավորներին	170
Վեհափառ Հայրապետն ընդունեց Արթուր Աբրահամին	171
Լեհաստանի Ներքին գործերի նախարարի այցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	171
Եկեղեցական բեմ. լուրեր	172
“Эчмиадзин” официальный журнал Эчмиадзинского Католикосата	173
“Etchmiadzin” official monthly of Holy Etchmiadzin	177